

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 498/2016 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen positiivisen luottotietorekisterin käyttömahdollisuuksien kehittämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Anne Louhelaisen /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 498/2016 vp:

Aikooko hallitus selvittää niin sanottujen positiivisten luottotietojen käyttömahdollisuuksia ja muita keinoja, joilla luotonantaja voi saada tietoja luotonhakijan veloista?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Positiivista luottotietorekisteriä koskeva asia on ollut esillä tai sitä on sivuttu viime vuosina monissa eri yhteyksissä. Mielipiteet rekisterin tarpeellisuudesta ja toimivuudesta ovat jakautuneet niin periaatteelliselta kuin käytännölliseltäkin kannalta.

Oikeusministeriö on teettänyt positiivisista luottotiedoista selvityksen (Näkökohtia luottotietojen kokoamisen ja käytön sääntelystä, OM Selvityksiä ja ohjeita 22/2013). Siinä on suositeltu toistaiseksi pidättäytymään luottotietojen käsittelyä koskevan kansallisen lainsäädännön muutoksista. Selvityksessä asian tarkastelussa ovat näkökohtina olleet mukana henkilötietojen suojan lisäksi myös perusoikeuskehitys sekä luottolaitos- ja kuluttajansuojalainsäädäntö samoin kuin asiaan vaikuttavan eurooppalaisen sääntelyn uudistaminen. Lainsäädännön kehittämistä puoltavia yleisiä tekijöitä ovat selvityksen mukaan informaatiotasapainon edistäminen luottosuhteissa, luottotietotoiminnan kehitys sekä ylivelkaantumisen seuranta. Lainsäädäntömuutosta vastaan puhuvia seikkoja ovat puolestaan henkilötietojen suojan merkityksen kasvu nykyaikaisessa oikeusvaltiossa, henkilöluottotietojen muuttunut asema osana kuluttajansuojan sääntelyä sekä positiivisten luottotietojen käsittelyn ja hallinnoinnin järjestämisen ongelmallisuus. On epäilty käytännössä lähes kaikki Suomessa asuvat ihmiset kattavan ja jatkuvasti ajan tasalla ylläpidettävän massiivisen rekisterin tarkoituksenmukaisuutta rekisterillä mahdollisesti saavutettavissa oleviin hyötyihin nähden. Rekisterin luominen edellyttäisi mainitun selvityksen mukaan monisäikeistä lainsäädännön uudistamista samoin kuin eri toimijoiden ja etenkin rekisteröitävien oikeuksia ja velvollisuuksia koskevien näkökohtien tasapainoista yhteensovittamista.

Yhteiskunnallista keskustelua positiivisista luottotiedoista olisi mielestäni hyvä jatkaa ja pohtia mahdollisuuksia positiivisen luottotietorekisterin perustamiseen. Tässä keskustelussa esiin tulevia kysymyksiä ovat muun muassa, mitä ja kuinka kattavia tietoja yksilön taloudellisesta asemasta olisimme valmiita keräämään ja mihin kaikkiin tarkoituksiin näitä tietoja katsoisimme

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 498/2016 vp

voitavan käyttää, kenen toimesta tällaista rekisteriä ylläpidettäisiin ja ketkä kaikki olisivat oikeutettuja saamaan siitä tietoja ja miten tietojenkäsittelyn kustannukset katettaisiin.

Helsingissä 21.10.2016

Oikeusministeri Jari Lindström